

Iran: De breuklijnen worden dieper

Door Struan Stevenson, voorzitter van de European Iraqi Freedom Association

5 februari 2016

Terwijl Hassan Rohani, de glimlachende, zogenaamd gematigde President van Iran, de laatste week Europa rondreisde al handtekeningen plaatsend onder lucratieve contracten met zakenlieden in Italië en Frankrijk, was zijn baas, de duistere Opperste Leider van Iran Ayatollah Ali Khamenei allesbehalve aan het glimlachen. Khamenei's stalen greep op de macht is aan het verschrompelen nu hij nederlaag na nederlaag ziet en hij bekijkt met groeiende verdenking naar een ieder die zijn absolute overheersing zou kunnen bedreigen.

Hoewel Rohani niet gematigd is, en meer dan 2.300 doodvonnissen gesteund heeft sinds hij twee en een half jaar geleden als president begon, is zijn populariteit in Iran blijven stijgen door zijn sancties opheffende nucleaire deal met het Westen. Het lijkt geen twijfel dat onder de Iraanse elite velen Rohani zien als een redelijk alternatief voor de corrupte en ziekelijke Khamenei. Khamenei heeft nu opgedragen tot diskwalificatie van deelname aan verkiezing van honderden Rohani aanhangers, ten gunste van mensen van de harde lijn, die hem volledig loyaal zullen zijn. Verkiezingen voor de 88 leden tellende Vergadering van Experts zullen plaatsvinden op 26 februari, met daarna verkiezingen voor het 290 zetels tellende parlement, die gehouden gaan worden op dezelfde dag.

Maar de laatste week diskwalificeerde de 12 leden tellende Raad van Hoeders, die is samengesteld uit leidende clerici die hun orders direct van Khamenei krijgen, viervijfde deel van de kandidaten die gekozen zouden worden voor de Vergadering van Experts en 7000 van de 12000 kandidaten die zich hadden geregistreerd voor de verkiezing van het Iraanse regeringsparlement. Ieder die gezien werd als ruim gematigd of als hervormer, werd geschrapt, ook, controversieel, Hassan Khomeini, de 43 jarige kleinzoon van de grondlegger van de Islamitische Republiek, ayatollah Khomeini. Tientallen zittende Parlementsleden zijn eveneens geschrapt van de kandidatenlijst.

Ali Khamenei is wanhopig aan het proberen zijn positie op te waarden. Het nucleair akkoord was een grote tegenvaller voor hem. Hij had het top geheime project om een kernbom te ontwikkelen de laatste 20 jaar verborgen, en was teleurgesteld toen het bestaan daarvan werd geopenbaard aan het Westen in 2003, door de grootste georganiseerde Perzische oppositie. Hun voortdurend openbaar maken en hun internationale campagnes zorgden dat Iran de wereld niet kon verrassen zoals Noord-Korea. Het instellen van harde sancties door het Westen verschrompelde de economie en liet voor Khamenei geen alternatief dan het instrueren van Rohani om aan de besprekingen deel te nemen.

Maar hoewel het beëindigen van de sancties zal leiden tot het ontdooien van meer dan 150 miljard dollar aan bezittingen, is veel van dit kapitaal verschuldigd aan China en andere landen die geld hebben geleend aan Iran tijdens de sanctieperiode. De rond 80 miljoen Iraanse burgers die uitkijken naar een opleving van de economie door de opheffing van de sancties, zullen zwaar teleurgesteld raken. De Iraanse economie is een puinhoop. De sterk dalende olieprijs heeft de mullah's een enorm probleem bezorgd. Hun toekomstige begroting was gebaseerd op stijgende olieprijsen, van 112 tot 130 dollar per vat. Nu is de prijs gezakt naar 30 dollar en sommige deskundigen voorspellen dat het zal dalen naar 20 dollar. Dit is rampzalig voor Iran van wie het grootste exportproduct terrorisme is. Zij spekken momenteel niet alleen de wrede Sjiiitische milities in buurland Irak, maar ook Hezbollah in Libanon, Hamas in Palestina, Bashar al-Assad in Syrië en de Houthi milities in Jemen; zij pompen ook nog steeds geld in dure rakettechnologie, wat een duidelijke schending is van VN resoluties.

Opperste Leider Khamenei lijdt ook nederlagen op internationaal terrein. Zijn pogingen om het bloeddorstig regime van Bashar al-Assad in Syrië in stand te houden, heeft Iran al veel geld en gewonden gekost. Ondanks het uitgeven van miljarden dollars heeft Iran maar weinig vooruitgang gezien in Syrië.

In Irak worden honderden Sjiiitische milities bekostigd door Iran en geleid door commandanten van het Quds legerelitekorps. Zij hebben de zaak overgenomen van het schijnleger van Irak en voeren nu een genocidale campagne uit tegen de Soennitische bevolking in de provincies Diyala, Salahuddin en Anbar.

De Iraniërs hebben er genoeg van. Zij willen geen internationale paria's zijn. Zij willen geen mensen zien die opgehangen zijn aan bouwkransen op hun pleinen. Ondanks de opheffing van de sancties is de waarde van de Iraanse munt – de rial – blijven dalen. Welzijnsvoorzieningen zijn hardhandig afgesneden, voedselprijzen blijven stijgen; de zwarte markt floreert. Terwijl de topleiders baden in weelde, groeit de woede onder de armen. Toegenomen onderdrukking, massale arrestaties, ophangingen en zweepslagen in het openbaar zijn het antwoord geweest van het regime, want dat grote woede van het volk zal leiden tot een nieuwe revolutie, is waar het regime het allerbangst voor is.

Khamenei's gezichtsverlies is nu de focus geworden voor het geslachtofferde volk. Hij lijkt nu net een in de hoek gedreven hyena die zijn tanden laat zien en uithaalt naar een ieder die hij als een bedreiging ziet. Maar zijn gedoe rond die kieslijsten kan weleens de laatste strohalm worden voor de mensen die helemaal genoeg hebben van fascistische onderdrukking, terrorisme, corruptie en wreedheid. De breuklijnen blijven maar dieper worden en er komen steeds meer scheuren bij. Het jaar 2016 wordt beslissend voor Iran en het kan het jaar zijn waarin een einde komt aan 's werelds aller-gevaarlijkste regering.